

**ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2015 ГОДИНА
И ИЗВЕШТАЈ НА РЕВИЗОРИТЕ**

НА

АД БОРЕЦ С.ЛЕШОК - ТЕТОВО

СОДРЖИНА:

ИЗВЕШТАЈ НА РЕВИЗОРИТЕ

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Извештај за сеопфатна добивка	2015 година
Извештај за финансиската состојба на ден 31.Декември	2015 година
Извештај за паричните текови за	2015 година
Извештај за промените на главнината за	2015 година
Белешки кон финансиските извештаи	
Годишна сметка за	2015 година
Годишен извештај за работењето за	2015 година

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА АД БОРЕЦ С. ЛЕШОК**

Извештај за финансиските извештаи

На Ваше барање извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Акционерско друштво за производство на јаболка и поледелство АД БОРЕЦ извоз увоз с.Лешок - Тетово, кои што го вклучуваат Извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2015, како и Извештајот за сеопфатна добивка за периодот, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и за интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективното презентирање на финансиските извештаи на друштвото за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето негативно мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ ДО
АКЦИОНЕРИТЕ АД БОРЕЦ С. ЛЕШОК - продолжение****Основа за негативно мислење**

Како што е обелоденето во белешка 2,4 и 3,19 од финансиските извештаи, Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

На датумот на известувањето 31,12,2015 тековните обврски од 35.543 илјади денари ги надминуваат тековните средства од 3.066 илјади денари, акумулираните загуби на друштвото изнесуваат 41.587 илјади денари. Друштвото е зависно од еден купувач кој воедно е негов оснивач и кредитор, чија поддршка е потребна заради запазување на принципот на континуитет на работењето.

Овие финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираните износи на средствата и обврските што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина.

Како што е наведено во Белешка 20 од финансиските извештаи, побарувањата по основ на дадени заеми, со состојба на 31 декември 2015 година изнесуваат 1,726 илјади денари. На датумот на овие финансиски извештаи постои ризик од ненадоместливост на овие дадени заеми. Друштвото не изврши проценка ниту пак има признаено било каква резервација поради обезвреднување на дадените заеми со состојба на 31 декември 2015 година. Следствено, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираната вредност на дадените заеми од страна на Друштвото со состојба на 31 декември 2015 година и ефектите врз останатите елементи од финансиските извештаи.

Понатаму, како што е наведено во белешка 27 кон финансиските извештаи, друштвото е тужена страна во судски спор со вредност од 51.072 илјади денари за што има добиено пресуда од Врховниот суд на РМ од 06,11,2014 во корист на тужителот. Друштвото нема извршено резервации по основ на судски спорови во 2014 година, што е спротивно на МСС 37. Доколку друштвото извршело резервации во 2014 година, обврските по основ на резервирања на 01,01,2015 и 31,12,2015 би се зголемиле за износ од 51.072 илјади денари, следствено и акумулираниот резултат на почетокот и на крајот на годината би бил помал за 51.072 илјади денари.

Негативно мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи не ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти финансиската состојба на Акционерско друштво за производство на јаболка и поделелство АД БОРЕЦ извоз увоз с.Лешок - Тетово, заклучно со 31 декември 2015 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи за 2014 година не се ревидирани од независни ревизори.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ ДО
АКЦИОНЕРИТЕ АД БОРЕЦ С. ЛЕШОК - продолжение**

Извештај за други правни и регулаторни барања

Менаџментот на друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка и финансиските извештаи. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Акционерско друштво за производство на јаболка и поделство АД БОРЕЦ извоз увоз с.Лешок - Тетово за годината што заврши на 31 декември 2015 година.

Тетово 30.12.2016

Овластен ревизор
Апостолова Добрила

БЕНД Ревизија и Консалтинг ДОО Тетово
Управител Душко Апостоловски

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2015 ГОДИНА**НА****АД БОРЕЦ С.ЛЕШОК - ТЕТОВО****СОДРЖИНА:****Страна****ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

Извештај за сеопфатна добивка за	2015 година	2
Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември	2015 година	3
Извештај за паричните текови за	2015 година	4
Извештај за промените на главнината за	2015 година	5
Белешки кон финансиските извештаи		6-26

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ
за годината што завршува на 31 декември 2015 и 2014 (во 000 денари)

Позиција	Белешка	Тековна година	Претходна година
Приходи од продажба	4	3,294	5,010
Останати оперативни приходи (добивка)	5	1,996	-
Промени на залихите на готови производи и производството во тек		-	(632)
Потрошени материјали и ситен инвентар	6	(1,791)	(1,427)
Услуги со карактер на материјални трошоци	7	(312)	(2,229)
Трошоци за депрецијација и амортизација	9	(981)	(1,144)
Нематеријални трошоци од работењето	10	(841)	(235)
Останати трошоци од работењето од редовни активности	11	(4,380)	(572)
Плати и надомести	8	(747)	(1,187)
Добивка/загуба од оперативно работење		(3,761)	(2,415)
Финансиски приходи		-	-
Финансиски расходи	12	(30)	(151)
Добивка/загуба пред оданочување		(3,791)	(2,566)
Данок од добивка		-	-
Добивка/загуба за годината		(3,791)	(2,566)
Број на акции:	21	45,000	45,000
Припишана добивка на :			
Сопствениците на матичното друштво	90%	(3,412)	(2,309)
Учество кое нема контрола	10%	(379)	(257)
Вкупно		(3,791)	(2,566)
Заработка/загуба по акција (во парични единици)			
Основна и разводнета	13	(84.25)	(57.02)

Овие финансиски извештаи се одобрени од УО на 30.08.2016 година.

Претседател на УО

Сметководител

Горан Симјаноски

Дарко Василески

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ
на 31 декември 2015 и 2014 (во 000 денари)**

Позиција	Белешка	Тековна година	Претходна година
СРЕДСТВА			
Долгорочни средства		1,134	2,115
Материјални средства	14	1,134	2,115
Тековни средства		3,066	7,444
Залихи	15	89	89
Парични средства и еквиваленти на парични средства	16	1	4
Побарувања од купувачи	17	113	4,470
Краткорочни финансиски вложувања	20	1,726	1,726
Побарувања од државата и други институции	18	71	71
Побарувања од вработените	19	1,065	1,085
ВКУПНА АКТИВА		4,200	9,559
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви		(31,343)	(27,552)
Запишан основен капитал	Пк	14,035	14,035
Акумулирана добивка/загуба	Пк	(41,587)	(39,021)
Добивка за финансиската година	Бу	(3,791)	(2,566)
Тековни обврски		35,543	37,110
Обврски спрема добавувачи	22	577	1,938
Краткорочни обврски за даноци, придонеси и други давачки	23	223	426
Обврски према вработените	24	689	694
Краткорочни финансиски обврски	25	34,053	34,053
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		4,200	9,559

Претседател на УО

Сметководител

Горан Симјаноски

Дарко Василески

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ ЗА ПЕРИОДОТ
за годината која завршува на 31.12.2015 и 31.12.2014**

Позиција	Тековна година	Претходна година
Готовински текови од деловни активности	(3)	(967)
Нето добивка/загуба после оданочување	(3,791)	(2,566)
Амортизација	981	1,144
Промени - Зголемување/намалување на :		
Залихи	-	632
Побарувања од купувачи	4,356	2,071
Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	-	(71)
Побарувања од вработените	19	(965)
Обврски спрема добавувачи	(1,361)	(119)
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести за плата	(203)	(765)
Обврски кон вработените	(4)	(330)
Обврски по заеми и кредити	-	1
Готовински текови од инвестициони активности	-	-
Готовински текови од финансиски активности	-	-
Зголемување/намалување на паричните средства	(3)	(967)
Парични средства на почеток на годината	4	971
Парични средства на крајот на годината	1	4

Претседател на УО

Сметководител

Горан Симјаноски

Дарко Василески

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за промена на главнината на 31 декември 2015 (во 000 денари)

Позиција	Основна главнина	Задржана добивка/ загуба	Добивка/ загуба за годината	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2015	14,035	(39,021)	(2,566)	(27,552)
Промена на сметководствени политики				
Повторно утврдено салдо	14,035	(39,021)	(2,566)	(27,552)
Промени на капиталот за 2015				
Вкупна сеопфатна добивка за годината			(3,791)	(3,791)
Трансфер/пренос на задржана добивка		(2,566)	2,566	
Состојба на 31 Декември 2015	14,035	(41,587)	(3,791)	(31,343)
Состојба на 1 јануари 2014	14,035	(35,252)	(3,769)	(24,986)
промени на капиталот во 2014				
Вкупна сеопфатна добивка за годината			(2,566)	(2,566)
Трансфер/пренос на задржана добивка		(3,769)	3,769	
Состојба на 31 Декември 2014	14,035	(39,021)	(2,566)	(27,552)

Претседател на УО

Сметководител

Горан Симјаноски

Дарко Василески

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО**Назив:**

Акционерско друштво за производство на јаболка и поледелство АД БОРЕЦ извоз увоз с.Лешок - Тетово

Датум на основање : 26.12.1990

Приоритетна дејност:

01.11 – Одгледување на жита (освен ориз), мешункасти растенија и маслодајно семе

Број на вработени на 31.12.2015 изнесува 1 (2014: 1)

Матичен број: 4200454

Седиште: Лешок, Теарце

Основачи и одговорност:

Основачи на друштвото се акционери согласно акционерска книга на друштвото со следната структура:

Назив на емисијата: АД БОРЕЦ с.Лешок – Тетово Обични акции	Според акционерска книга од централен депозитар за хартии од вредност 31.12.2015
Издавач:	АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЈАБОЛКА И ПОЛЕДЕЛСТВО АД БОРЕЦ ИЗВОЗ – УВОЗ С.ЛЕШОК – ТЕТОВО
Вид	Обични акции
Ном. Вредност поХВ:	5.11 ЕУР
Вкупен број на ХВ:	45.000
Вкупен номинален капитал:	229.950 ЕУР
Број на гласови:	45.000
Состојба:	Активен
Број на иматели	19
Број на сопственички позиции:	19

Акционери со удел поголем од 5%			
Назив	Сопственост	Вкупно	% на учество
ЕУРОПЕАН ПЛАНТС ДООЕЛ ТЕТОВО	40.500	45.000	90%

Овластувањата и одговорноста на акционерското друштво во правниот промет со трети лица е неограничено и за обврските одговара со целиот свој имот.

Лице овластено за застапување е Горан Симјаноски - Претседател на Управен Одбор, Генерален директор со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**2. Основа за составување на финансиските извештаи****2.1. Основа за подготовка на финансиските извештаи****Изјава за усогласеност**

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 2 до 5 и објаснувачките белешки кон нив, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) прифатени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (во понатамошниот текст сметководствени стандарди прифатени во Република Македонија). Се бара финансиските извештаи составени според важечките прописи да ја одразуваат примената на целокупните (деталните) прописи што се однесуваат на примената на сметководствените принципи. Во извесни случаи претпријатието може да изврши избор на одредена сметководствена политика во рамките на пропишаните сметководствени политики; во други случаи претпријатието може самостојно да одлучува дали, или нема да ја примени пропишаната сметководствена политика.

Менаџментот конзистентно ги применува одобрените сметководствени политики во соодветните пресметковни периоди.

Финансиските извештаи за годините кои завршуваат на 31 декември 2015 и 2014 година на Друштвото ги презентираат финансиската состојба, резултатите од работењето, паричните текови и промените на капиталот на сите организациони единици на територијата на Република Македонија.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2015 и 2014 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година. Денарот претставува официјална известувачка валута на Друштвото. Сите други трансакции во валута различна од официјалната се сметаат за трансакции во странска валута.

Финансиските извештаи на друштвото се поединечни.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за недвижностите, постројките и опремата (НПО) и нивната амортизација, кај кои се вршени корекции во минатите години врз основа на принципот на ревалоризација со примена на унифицирани коефициенти на пораст на цените на производителите на индустриски производи, кои ги објавува Државниот завод за статистика на Република Македонија, и за вложувањата расположливи за продажба кои се признаени според нивната објективна (пазарна) вредност .

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата, односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето, односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу.

Основните сметководствени политики применети при составувањето на финансиските извештаи, се конзистентни со оние применети при составувањето на финансиските извештаи за 2014 година, доколку поинаку не е наведено во натамошниот текст.

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија бара од раководството на Друштвото употреба на проценки и претпоставки кои влијаат на прикажаните износи на средствата и обврските и обелоденувањето на неизвесни средства и обврски на денот на финансиските извештаи, како и на приходите и трошоците во извештајниот период. Овие проценки и претпоставки се засновани на информациите достапни на датумот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба. Овие проценки се разгледуваат периодично и промените во проценките се прикажуваат во периодите во кои истите стануваат познати.

Најзначајната употреба на расудувањата и проценки, кои се обелоденети во прегледот на значајните сметководствени политики и соодветни објаснувачки белешки се однесуваат на обезвреднување на финансиските и нефинансиските средства, финансиските обврски и проценката за резервирања за судски спорови.

Споредливите износи ги претставуваат износите од неревидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2014 година.

3.1. Приходи

Во согласност со прописите, приходите од работењето и останатите соодветни приходи се искажани по фактурна вредност, во моментот на нивното настанување. Ова значи дека приходите се мерат по објективна вредност на добиениот надоместок или побарувањето. Приходите се признаваат ако истовремено пораснат средствата или се намалат обврските.

3.1.1. Приходите од продажба на производи и услуги

Приходите од продажба на производи и стоки се мерат по објективната вредност на примените средства или побарувања, намален за враќањето на стоки, трговските попусти и количинските работи.

Приходот се признава во билансот на успех кога:

- На купувачот се пренесени значајни ризици и користи од сопственоста над производите;
- Друштвото не задржува, ниту трајно управување, ниту контрола над производите;
- Износот на приходите приходите може веродостојно да се измерат;
- Е веројатно дека продадените производи ќе се наплатат односно кога веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив на друштвото
- Трошоците кои настанале или кои ќе настанат во врска со трансакцијата може со сигурност да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

3.1.2. Исправка на побарувањата на товар на трошоците

За реализацијата од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

3.1.3. Приходите од продажба на кредит

Приходите од продажба на кредит се признаваат во целост во корист на вкупниот приход во периодот во кој испораката е извршена.

3.1.4. Останатите приходи

Останатите приходи претставуваат приходи кои не потекнуваат од основната дејност на Друштвото.

3.1.5. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики. Дивидендите се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за примање на истата. Каматите се признаваат на пресметковна основа за периодот за кои се однесуваат.

3.2. Расходи

3.2.1. Трошоци на реализација и расходи

Трошоците на реализација ги содржат сите трошоци кои се настанати во текот на годината и кои се директно поврзани со остварената реализација (приход под точка 3.1.), и нивната висина е зависна од висината на реализацијата.

Трошоците се признаваат во зависност од степенот на извршување на датумот на сочинување на билансот.

Општи, административни и трошоци на продажба ги содржат сите трошоци кои се настанати во текот на годината и кои не се директно поврзани со остварената реализација, што значи дека нивната висина е независна од висината на реализацијата.

Друштвото се придржува до следните критериуми при признавање на расходите :

- Расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- Расходите имат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- Кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавање на расходите се извршува со постапка на разумна алокација на пресметковни периоди;
- Расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот
- Расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанало обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

3.2.2. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики. Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

Ентитетот ги капитализира трошоците за позајмување кои можат да се припишат на стекнувањето, изградбата или производството на средство кое се квалификува, како дел од набавната вредност на тоа средство. Овие трошоци се капитализираат како дел од набавната вредност на одредено средство кога е веројатно дека тие ќе резултираат во идни економски користи за ентитетот и дека таквите трошоци ќе можат веродостојно да се измерат.

3.2.3. Пресметување на средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи во годината на која се однесуваат.

Официјалните девизни курсеви користени за конверзија во денар на ставките од Извештајот за финансиска состојба искажани во странска валута на 31 декември 2015 и 2014 година се како што следува:

	2015	2014
ЕУР	61.5947	61.4814
УСД	56.3744	50.5604
ГБП	83.4617	78.5906

3.2.4. Данок на добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото. Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Даночната основа за пресметување на данокот на добивка претставува износот на добивката која се утврдува во даночниот биланс. Основата за пресметување на данокот на добивка се утврдува како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночни от обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди. Искажаниот финансиски резултат од билансот на успех се зголемува за непризнаените расходи и помалку утврдени приходи утврдени со законот за данок на добивка.

Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2014: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

3.3. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.4. Нематеријални и материјални вложувања

3.4.1. Недвижности постројки и опрема

3.4.1.1. Општа објава

Почетно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста. Во изминатиот период, Друштвото вршело законска ревалоризација на НПО на крајот од годината со примена на официјално објавените коефициенти за ревалоризација од страна на Државниот Завод за Статистика кои одговораат на општиот индекс на пораст на цени, врз нивната набавна вредност и акумулирана амортизација. Ваква ревалоризација повеќе не се пресметува и евидентира. Ефект од спроведената ревалоризација е ревалоризациона резерва во рамките на вкупниот капитал, која до 2001 година се распоредуваше сразмерно на акционерската главница, законските резерви и нераспоредената добивка, а од 2002 година повеќе не се распоредува и се евидентира и искажува издвоено во билансот на состојба.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства. Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на НПО се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

3.4.1.2. Амортизација

Амортизацијата на НПО претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. НПО се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Земјиштето и инвестициите во тек не се амортизираат.

Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на НПО за 2015 година во однос на 2014 година се следните:

	2015	2014	2015	2014
Недвижности	2.5-10 %	2.5-10 %	10-40 години	10-40 години
Постројки и опрема	9-15 %	9-15 %	7-11 години	7-11 години
Транспортни средства	10-25 %	10-25 %	4-10 години	4-10 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Канцелариски мебел	20 %	20 %	5 години	5 години

3.4.2. Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина. Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2015 година изнесува 20% годишно (2014: 20% годишно).

3.4.3. Обезвреднување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно обезвреднување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се обезвреднети. Загубата поради обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.5. Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности се водат во билансот на состојба според моделот на набавна вредност и друштвото ги мери своите вложувања во недвижности во согласност со барањата на МСС 16.

Почетно, вложувањата во недвижности се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, вложувањата во недвижности се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на вложувањата во недвижности, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на вложувањата во недвижности се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

3.6. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки, денарски депозити по видување и орочени депозити со рок на достасување до три месеци.

3.7. Побарувања по основ на продажба и останати побарувања

Побарувањата по основ на продажба ги опфаќаат сите побарувања од продажба на учиноци, евидентирани по фактурна вредност согласно издадени фактури за испорака и монтажа на производите и фактури за извршени услуги, намалени за исправката на вредност за сомнителни и спорни побарувања.

Со товарење на расходите се формираа исправка на вредноста за сите побарувања за кои се смета дека се ненаплатливи на датумот на билансот на состојба. Индикатори за ненаплатливоста на побарувањата се следните: доцнење при исплата на побарувањата, инсолвентност на купувачите, можност за ликвидација или стечај на купувачите и друго. Сомнителните побарувања целосно се отпишуваат кога истите ќе се идентификуваат за такви.

3.8.Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите во нивна сегашна состојба. Нето реализационата вредност е проценета пазарна вредност намалена за сите продажни, транспортни и дистрибуциони трошоци потребни за нивна продажба.

Потрошокот на суровини и материјали и стоки се води по просечни цени.

Доколку набавната вредност или цената на чинење е повисока од нето продажната вредност залихите се сведуваат на нето продажната вредност.

3.9. Вложувања во подружници

Вложувањата во подружници се евидентирани во финансиските извештаи на Друштвото според нивната набавна вредност. Вложувања во подружници се сметаат оние вложувања каде Друштвото поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во други друштва.

3.10. Вложувања во хартии од вредност

Друштвото вложувањата ги категоризира како вложувања расположиви за продажба и вложувања кои се чуваат до доспевање. Вложувањата расположиви за продажба се оние кои се чуваат неограничен период, но може да бидат продадени во секој момент и се класифицираат како нетековни средства.

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни хартии од вредност (државни записи или благајнички записи) издадени од страна на државата или Народна Банка на Република Македонија и кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена според последната понудена пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба за оние за кои има активен пазар, додека за оние вложувања за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност намалена за евентуално нивно оштетување (стечај или ликвидација).

Последователно, сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат непосредно во главнината, се додека вложувањето не се продаде, наплати или на друг начин отуѓи или додека не се утврди дека е оштетено, кога кумулативната добивка, односно загуба, која била претходно признаена во главнината, ќе се вклучи во нето добивката или загубата за периодот.

3.11. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.12. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансисрање. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање.

3.13. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото. Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување. Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

(3) Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата

надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

(4) Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва се формира врз основа на извршената ревалоризација согласно изнесеното во точка 3.4. на овие белешки. Во согласност со законските прописи, салдото на ревалоризационата резерва по годишната пресметка се евидентира во рамките на капиталот. Оваа резерва не е предмет на распределба.

3.14. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

3.15. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените бидејќи се смета дека сумата е незначајна за финансиските извештаи.

3.16. Резервации и неизвесности

(1) Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

(2) Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3.17. Финансиски ризици и управување со финансиски ризици

3.17.1. Пазарен ризик

а) Ризик од курсни разлики

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид ризик. Според ова Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое е сепак ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен.

б) Ценовен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукуира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретните вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. примарната изложеност на цената на капиталот произлегува од вложувањата во хартии од вредност и удели. Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата расположиви за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото.

б) Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има користено вакви кредити и позајмици, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Друштвото нема начин истиот да го намали.

3.17.2. Ликвидносен ризик

Управувањето со ликвидносен ризик е централизирано во Друштвото.

Ликвидносниот ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребна готовина за сервисирање на своите обврски, и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Друштвото не користи финансиски деривативи.

3.17.3. Кредитен ризик

Кредитниот ризик произлегува од пари и парични средства депозити во банки и финансиски институции, како и кредитна изложеност кон корпоративни клиенти од продажба, вклучувајќи ги побарувањата и обврзувањата.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е ограничена. Управувањето со кредитниот ризик се врши со превземање на соодветни мерки и активности од страна на друштвото. Во случај на неплаќање, Друштвото престанува со продажба на услуги на клиентите. Исто така, Друштвото нема значајни концентрации на кредитен ризик со оглед на големината на базата на клиенти која е со поединечно мали износи и со неповрзаност помеѓу клиентите. Со цел да ја осигура наплатата на побарувањата, Друштвото спроведува дејства: компензации со клиентите, покренување на судски спорови, вонсудски спогодби и сл. Друштвото нема изградено посебна политика со цел да се управува или да се намали кредитниот ризик.

3.17.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на одобрување на финансиските извештаи, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2015 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност. Раководството на Друштвото нема сознанија за било какви дополнителни околности кои можат да создадат потенцијални материјални обврски во тој поглед.

3.17.5. Управување со капиталниот ризик

Целите на Друштвото во врска со управувањето со капиталот се зачувување на способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на претпоставката за континуитет за да се зачува оптимална капитална структура која би го намалила трошокот на капитал и би обезбедила приноси на сопствениците.

3.18. Утврдување на објективна вредност

Друштвото има политика за обелоденување на информации за објективна вредност на оние компоненти од средствата и обврските за кои се расположиви пазарни цени и за оние кај кои објективната вредност може значително да се разликува од сметководствената вредност. Во Република Македонија не постои доволно ниво на пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купопродажба на побарувања и други финансиски средства или обврски и одтука за истите во моментот не се расположиви пазарни цени. Како резултат на отсуство на активен пазар, објективната вредност не може да биде утврдена на веродостојна основа. Раководството на Друштвото ја проценува севкупната изложеност на ризик и во случаи кога проценува дека вредноста на средствата според која се евидентирани во сметководството не би можела да биде реализирана, се врши исправка на вредноста.

Раководството смета дека искажаните сметководствени износи се највалидни и најкорисни извештајни вредности при пазарни услови.

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата расположливи за продажба кои имаат карактер на долгорочни средства и за кои објективната вредност е утврдена врз основа на последната пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба.

3.19. Континуитет

Друштвото постојано врши анализа во однос на принципот на континуитет и не се очекуваат неусогласености и напуштање на работењето или дејноста во наредниот период. Во иднина се очекува продолжување на својата дејност согласно со принципот на континуитет.

На датумот на известување 31.12.2015 тековните обврски од 35.543 илјади денари ги надминуваат тековните средства од 3.066 илјади денари, акумулираните загуби на друштвото изнесуваат 41.587 илјади денари. Друштвото, е зависно од еден купувач кој воедно е негов мнозински акционер и кредитор, чија поддршка е потребна заради запазување на принципот на континуитет на работењето. Во иднина се очекува зголемување на обемот на работа со поддршка на оснивачот и продолжување на својата дејност согласно со принципот на континуитет.

Овие финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина

3.20. Финаниски инструменти

3.20.1. Ризик од финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2015 и 2014 година е следната:

	во илјада денари	
	Тековна година	Претходна година
Обврски по кредити	34,053	34,053
Пари и парични еквиваленти	1	4
Нето обврски (пари)	34,052	34,049
Вкупен капитал	-31,343	-27,552
% на задолженост	-108.64%	-123.58%

3.20.2. Ризик од девизна валута

Друштвото не е изложено на ризик од девизна валута.

3.20.3. Кредитен ризик

Кредитниот ризик се јавува во случај кога купувачите на Друштвото нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Побарувањата од купувачи се состојат од голем број на поединечни салда. Овие побарувања не се обезбедени со било какво обезбедување во форма на меници, гаранции или друг вид на колатерал.

Структурата на побарувања од купувачи според нивната доспеаност на 31 декември 2015 е како што следува:

Во (000) денари	Бруто износ	Исправка на вредноста	
		Исправка на вредноста	Нето износ
Недоспеани побарувања			
Доспеани побарувања			
- до 1 година	113		113
- од 1 до 3 години			
- над 3 години			

Структурата на побарувања од купувачи според нивната доспеаност на 31 декември 2014 е како што следува:

Во (000) денари	Бруто износ	Исправка на вредноста	
		Исправка на вредноста	Нето износ
Недоспеани побарувања			
Доспеани побарувања			
- до 1 година	4,470		4,470
- од 1 до 3 години			
- над 3 години			

3.20.4. Ризик од промена на каматите

Друштвото е изложено на ризик од промените на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштво или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следува:

	во илјада денари	
	Тековна година	Претходна година
Финансиски средства		
<i>Некаматоносни</i>		
- Парични средства	1	4
- Побарувања од купувачи	113	4,470
- Дадени заеми	1,726	1,726
- Останати побарувања	1,136	1,155
- Вложувања		
	2,976	7,354
Финансиски обврски		
<i>Некаматоносни</i>		
- Обврски кон добавувачи	577	1,938
- Останати тековни обврски	912	1,119
	1,490	3,057
<i>Каматоносни со фиксна камата</i>		
- Позајмици	34,053	34,053
	34,053	34,053
	35,543	37,110

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% поени на каматните стапки на користените кредити и дадени депозити во банки. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

	Зголемување за 2% поени		Намалување за 2% поени	
	Тековна година	Претходна година	Тековна година	Претходна година
Земени кредити	(681)	(681)	681	681
Дадени кредити	35	35	(35)	(35)
	(647)	(647)	647	647

3.20.5. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2015 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	Над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	1				1
Купувачи		113			113
Останати побарувања			1,136		1,136
Дадени позајмици			1,726		1,726
Вложувања					-
	1	113	2,862	-	2,976
Добавувачи		577			577
Кредити			34,053		34,053
Останати обврски			912		912
	-	577	34,965	-	35,543

Други објаснувачки белешки

Овие белешки се изразени во 000 денари освен ако не е поинаку наведено

ПРИХОДИ

во илјада денари		
4.ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА НЕПОВРЗАНИ ДРУШТВА	Тековна година	Претходна година
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	3,294	3,663
Останати приходи од продажба на неповрзани друштва	-	1,347
ВКУПНО	3,294	5,010

во илјада денари		
5.ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	Тековна година	Претходна година
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	1,420	-
Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	576	-
ВКУПНО	1,996	-

РАСХОДИ

во илјада денари		
6.ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	Тековна година	Претходна година
Трошоци за енергија (за производство)	1,791	1,427
ВКУПНО	1,791	1,427

во илјада денари		
7.ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ	Тековна година	Претходна година
Наем - лизинг	300	2,229
Останати услуги	12	-
ВКУПНО	312	2,229

во илјада денари		
8.ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА И ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ	Тековна година	Претходна година
Плата и надоместоци на плата - бруто (за администрација, управа и продажба)	747	1,182
Останати трошоци за вработените	-	5
ВКУПНО	747	1,187

во илјада денари		
9.ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИРАЊА	Тековна година	Претходна година
Трошоци за амортизација (за производство)	981	1,144
ВКУПНО	981	1,144

во илјада денари		
10.ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО	Тековна година	Претходна година
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	-	2
Трошоци за репрезентација	-	66
Трошоци за осигурување	25	-
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	4	12
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	82	34
Останати трошоци на работењето	730	121
ВКУПНО	841	235

во илјада денари		
11.ОСТАНАТИ РАСХОДИ	Тековна година	Претходна година
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	4,380	-
Останати расходи од работењето	-	572
ВКУПНО	4,380	572

во илјада денари		
12.ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ	Тековна година	Претходна година
Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	30	151
ВКУПНО	30	151

13. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Основна заработувачка по акција	2015 (000) МКД	2014 (000) МКД
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции		
Нето добивка за годината	(3,791)	(2,566)
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	(3,791)	(2,566)
	2015	2014
Издадени обични акции на 1 јануари	45,000	45,000
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	45,000	45,000
Основна заработувачка по акција (во МКД)	(84.25)	(57.02)

ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА**14. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА**

Опис	Градежни објекти	Опрема	Алат, мебел и канц.опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Салдо на 1 Јануари 2015 (тековна година)	10,004	4,154	41	14,619
Зголемување				-
Намалување				-
Салдо на 31 Декември 2015 (тековна година)	10,004	4,154	41	14,619
Исправка на вредноста				
Салдо на 1 Јануари 2015 (тековна година)	8,571	3,907	26	12,504
Амортизација	886	80	15	981
Намалување				-
Салдо на 31 Декември 2015 (тековна година)	9,457	3,986	41	13,484
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2015 (тековна година)	547	167	-	1,134
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2015 (тековна година)	1,433	247	15	2,115
Набавна вредност				
Салдо на 1 Јануари 2014 (претходна година)	10,004	4,154	41	14,619
Зголемување				-
Намалување				-
Салдо на 31 Декември 2014 (претходна година)	10,004	4,154	41	14,619
Исправка на вредноста				
Салдо на 1 Јануари 2014 (претходна година)	7,570	3,790		11,360
Амортизација	1,000	117	26	1,144
Намалување				-
Салдо на 31 Декември 2014 (претходна година)	8,571	3,907	26	12,504
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2014 (претходна година)	1,433	247	15	2,115
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2014 (претходна година)	2,433	364	41	3,258

ТЕКОВНИ СРЕДСТВА**ЗАЛИХИ**

во илјада денари

СТОКИ	во илјада денари	
	Тековна година	Претходна година
Стоки на залиха	89	89
ВКУПНО	89	89

15.СЕ ВКУПНО ЗАЛИХИ

89

89

ПАРИЧНИ СРЕДСТВА, ЕКВИВАЛЕНТИ И ПОБАРУВАЊА

во илјада денари

16.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	Тековна година	Претходна година
Парични средства на трансакциски сметки во денари	1	4
ВКУПНО	1	4

Друштвото има блокирана жиро сметка во декември 2015 година и е неликвидно.

во илјада денари

17.ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ	Тековна година	Претходна година
Побарувања од купувачи во земјата	113	4,470
ВКУПНО	113	4,470

во илјада денари

18.ПОБАРУВАЊА ОД ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ	Тековна година	Претходна година
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	71	71
ВКУПНО	71	71

во илјада денари

19.ПОБАРУВАЊА ОД ВРАБОТЕНИТЕ	Тековна година	Претходна година
Останати побарувања од вработените	1,065	1,085
ВКУПНО	1,065	1,085

во илјада денари

20.КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА	Тековна година	Претходна година
Краткорочни кредити и заеми во земјата	1,726	1,726
ВКУПНО	1,726	1,726

21. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2015 Бр. на акции	2014 Бр. на акции	2015 ЕУР (000)	2014 ЕУР (000)
Обични акции	45,000	45,000	230	230
Вкупен број на акции	45,000	45,000	230	230

Номиналната вредност на една акција изнесува 5.11 ЕУР.

Следните акционери имаат сопственост над 5% од акциите кои носат право на глас со состојба на 31 декември 2015 и 2014 година:

Акционер	2015		2014	
	број на акции	% на сопственост	број на акции	% на сопственост
ЕУРОПЕАН ПЛАНТС ДООЕЛ Тетово	40.500	90.00%	40.500	90.00%

КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјада денари

22.КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ	Тековна година	Претходна година
Обврски спрема добавувачи во земјата	577	1,938
ВКУПНО	577	1,938

во илјада денари

23.КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ЗА ДАНОЦИ, ПРИДОНЕСИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ	Тековна година	Претходна година
Обврски за данокот на додадена вредност	133	341
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	90	84
ВКУПНО	223	426

во илјада денари

24.ОБВРСКИ СПРЕМА ВРАБОТЕНИТЕ	Тековна година	Претходна година
Обврски за плата и надоместоци на плата	709	694
Останати обврски спрема вработените	(19)	-
ВКУПНО	689	694

во илјада денари

25.КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	Тековна година	Претходна година
Краткорочни кредити и заеми во земјата	34,053	34,053
ВКУПНО	34,053	34,053

26. ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Назив	Вид на поврзаност	Вид на деловниот однос	Почетно салдо 31.12.2014	Должи	Побарува	Крајно салдо 31.12.2015
ЕУРОПЕАН ПЛАНТС ДООЕЛ ТЕТОВО	Мнозински акционер	Купувач	17	3,887	3,864	40
ЕУРОПЕАН ПЛАНТС ДООЕЛ ТЕТОВО	Мнозински акционер	Добавувач	11	-	-	11
ЕУРОПЕАН ПЛАНТС ДООЕЛ ТЕТОВО	Мнозински акционер	Давател на позајмица	34,053	-	-	34,053

27. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

СУДСКИ СПОРОВИ

Друштвото е тужена страна во судски спор со вредност од 51.072 илјади денари за што има добиено пресуда од Врховниот суд на РМ во корист на тужителот, а во тек е предлог за повторување на постапката.

На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековни спорови. Иако исходот на судските постапки не може да се утврди со сигурност, раководството смета дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2015 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.